

АКСЕНТЬЄВА Зінаїда Миколаївна (12(25). 07. 1900, Одеса — 08. 04. 1969, Полтава) — геофізик, астроном. Доктор фізико-математичних наук (1949). Член-кореспондент АН УРСР (1951). Заслужений діяч науки УРСР (1960). Державні нагороди СРСР. Закін. матем. відділ. Одес. ІНО (1924). 1919–26 працювала обчислювачем в Одес. астрон. обсерваторії під керівництвом О. Орлова; 1926–34 і 1939–69 — у [Полтавській гравіметричній обсерваторії](#): обчислювач-спостерігач, ст. н. с., зав. відділ. (від 1939), 1941–44 і 1948–51 — заступник директора з наукових питань, 1944–48 — науковий секр., від 1951 — директор У 1934–39 — старший науковий співробітник актинометр. і метеорол. обсерваторії при Тимірязєв. с.-г. академії та у Моск. гідрометеорол. інституті; зав. метеорол. станції Моск. гідро-

метеорол. технікуму. Осн. наук. дослідж. присвячені вивченню приплив. деформацій Землі, питанням приклад. геофізики. Брала активну участь у гравіметр. зйомці тер. України. Її канд. дис. «Результаты определения силы тяжести на Украине с 1926 по 1933 гг.» лягла в основу складання гравіметр. карти України, яка служить для поперед. розвідки покладів корис. копалин. Провела аналіз 11-річних спостережень над коливаннями маятника у Полтаві. Під її керівництвом Полтав. гравіметр. обсерваторія стала визнаним у світі центром вивчення змін широт і руху полюсів Землі. Один із кратерів на Венері названо на її честь.

Основні праці

Гравиметрическая связь ВИМС с Полтавой // Тр. Всесоюз. НИИ метрологии и стандартизации. 1933. Вып. 3 (19); Сравнение маятников Штюкрата и Штернека по работам Полтавской гравиметрической обсерватории // Изв. Всесоюз. треста основных геодезических и гравиметрических работ. 1935. Вып. 1; Результаты наблюдений земных приливов М2 с горизонтальными маятниками в Полтаве // Изв. АН СССР. Сер. геофизики и географии. 1940. № 4; Сравнительные результаты изучения приливной волны М2 из двух длительных циклов наблюдений над колебаниями отвеса в Полтаве (1930–41, 1948–52) // Доп. АН УРСР. 1958. № 9.

Рекомендована література

1. Колчинский И. Г., Корсунь А. А., Родригес М. Г. Астрономы: Биографический справочник. К., 1986.

[Д. Є. Макаренко](#)

Бібліографічний опис:

Аксентьева Зінаїда Миколаївна / Д. Є. Макаренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43497>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).